

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Adroddiad ar weithrediad mesurau interim diogelu'r amgylchedd 2023-24.

Ymateb i adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith (Hydref 2024)

Ym mis Hydref 2024, cyflwynodd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith ei adroddiad ar weithrediad mesurau ar gyfer diogelu'r amgylchedd. Sefydlodd Llywodraeth Cymru rôl Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd i Gymru yn 2021 i bontio'r bwlch rhwng diwedd cyfnod pontio Brexit a sefydlu corff llywodraethu amgylcheddol newydd i Gymru. Mae'r adroddiad yn cynnwys 9 o argymhellion. Dyma ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion hynny.

Cynnwys

Cyflwyniad3

Ymateb i'r 9 argymhelliad4

Argymhelliad 14

Argymhelliad 24

Argymhelliad 34

Argymhelliad 45

Argymhelliad 55

Argymhelliad 65

Argymhelliad 76

Argymhelliad 86

Argymhelliad 96

Cyflwyniad

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i barhau i ddatblygu a chryfhau cyfraith amgylcheddol Cymru. Yr amgylchedd yw'r sylfaen yr adeiladwyd ein cymdeithas a'n heconomi arni. Mae'n darparu aer glân i ni ei anadlu, dŵr glân i'w yfed, a thir ffrwythlon i dyfu bwyd. Mae hefyd yn cefnogi cyfoeth o fioamrywiaeth, sy'n hanfodol ar gyfer iechyd ein hecosystemau.

Bydd cyfraith amgylcheddol yn hanfodol wrth fynd i'r afael â heriau newid hinsawdd, colli bioamrywiaeth, a niwed i'r amgylchedd fel llygredd.

Er nad oes gan Gymru gorff llywodraethiant amgylcheddol parhaol eto, penodwyd Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru, y Dr Nerys Llewelyn Jones, ar 1 Mawrth 2021. Rôl yr Asesydd Interim yw ystyried materion mewn perthynas â gweithredu cyfraith amgylcheddol yng Nghymru a chyflwyno adroddiadau ar faterion o'r fath i Weinidogion Cymru yn nodi ei hargymhellion. Mae'r Asesydd Interim hefyd yn rhoi trefn i aelodau'r cyhoedd godi pwyntiau ar weithrediad y gyfraith amgylcheddol yng Nghymru, ystyried dilysrwydd y pwyntiau ac os gwêl hynny'n briodol, gwneud argymhellion i Weinidogion Cymru.

Crëwyd rôl yr Asesydd Interim i lenwi peth o'r bwlch llywodraethiant amgylcheddol a grëwyd pan wnaeth y DU adael yr Undeb Ewropeaidd. Mae rhanddeiliaid wedi croesawu'r rôl honno. Mae'r Asesydd Interim yn ystyried ac yn adrodd ar weithrediad y gyfraith amgylcheddol ond nid oes ganddi'r pŵer i ymchwilio i dramgwyddau na chymryd camau i fynnu cydymffurfiaeth.

Mae Llywodraeth Cymru wedi penodi staff i roi cefnogaeth ysgrifenyddol i'r Asesydd Interim. Mae adnoddau'r Asesydd Interim wedi cynyddu yn sgil penodi dau Ddirprwy iddi ym mis Mai. Mae hyn yn adlewyrchu ymrwymiad y Llywodraeth i Lywodraethu Amgylcheddol cadarn.

Mae'r Bil yn sefydlu corff llywodraethu amgylcheddol i Gymru, fel arwydd o'n hymrwymiad clir bod gweithredu ac arwain o ran yr argyfwng hinsawdd a natur yn parhau'n brif flaenoriaeth i Lywodraeth Cymru.

Hoffwn ddiolch i aelodau'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig am eu hadroddiad ar weithrediad mesurau ar gyfer diogelu'r amgylchedd ac am eu hargymhellion. Rwyf wedi nodi fy ymateb i argymhellion unigol yr adroddiad isod.

Ymateb i'r 9 argymhelliad

Argymhelliad 1

Dylai Ysgrifennydd y Cabinet ymgysylltu â'r Asesydd Interim i sicrhau bod gan ei swyddfa ddigon o adnoddau i ymdrin â'i llwyth gwaith. Mae hyn yn arbennig o bwysig er mwyn sicrhau nad yw ei waith yn cael ei golli wrth i ffocws symud i'r corff newydd.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda'r Asesydd Interim yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf. Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn ystyried yr opsiynau ar gyfer cael adnoddau parhaol ychwanegol i wella'r arbenigedd yn nhîm yr Asesydd Interim. Yn ogystal, rydym dal wrthi'n llenwi lleoliadau ar gyfer myfyrwyr PhD ychwanegol.

Goblygiadau ariannol: Daw'r arian i dalu cost yr adnodd ychwanegol hwn o gyllideb bresennol yr Asesydd Interim. Cynyddwyd honno er mwyn darparu capasiti drafftio ychwanegol a chymorth arbenigol a chyfreithiol.

Argymhelliad 2

Dylai Ysgrifennydd y Cabinet ymgysylltu â'r Asesydd Interim i ystyried a ellir rhoi trefniadau staffio ar waith, gan gynnwys drwy secondiadau, i hwyluso'r broses o drosglwyddo profiad ac arbenigedd yn ystod y cyfnod pontio.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda'r Asesydd Interim yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf. Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn gwerthuso opsiynau ar gyfer newid o'r mesurau interim i gorff llywodraethu parhaol. I gefnogi'r broses hon, mae Swyddogion Llywodraeth Cymru yn trafod â'r Asesydd Interim ac yn cydweithio â Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd (OEP), Environmental Standards Scotland (ESS), a'u cyd-swyddogion yn DEFRA a Llywodraeth yr Alban i gasglu gwybodaeth berthnasol.

Goblygiadau ariannol: Nid ydym wedi'u mesur eto. Caiff y costau eu pennu trwy Asesiad Effaith Rheoleiddiol y Bil arfaethedig a thelir am unrhyw gostau ychwanegol drwy gyllidebau rhaglenni yn y dyfodol.

Argymhelliad 3

Dylai swyddfa'r Asesydd Interim gynnwys yn ei adroddiad blynyddol nesaf fanylion am y gwaith y mae wedi'i wneud i fonitro ei berfformiad ac effaith ei waith.

Ymateb: Mater i'r Asesydd Interim yw hwn ond byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda hi yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf.

Argymhelliad 4

Dylai'r Asesydd Interim adolygu'r effaith bosibl o gynyddu cyflwyniadau'r cyhoedd ar gapasiti'r Asesydd, gyda'r bwriad o wneud yr achos dros gael adnoddau ychwanegol i reoli galw yn y dyfodol, os bydd angen.

Ymateb: Mater i'r Asesydd Interim yw hwn. Byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda'r Asesydd Interim yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf. Yn ogystal, bydd yn cael ei fonitro yn ystod y cyfarfodydd deufisol rhwng y Dirprwy Gyfarwyddwr Tir, Natur a Choedwigaeth a'r Asesydd Interim fel rhan o'r broses reolaidd o fonitro perfformiad.

Argymhelliad 5

Dylai Ysgrifennydd y Cabinet nodi amserlen glir a manwl ar gyfer sefydlu'r corff llywodraethu amgylcheddol newydd.

Ymateb: Derbyn

Cadarnhaodd y Prif Weinidog fwriad y Llywodraeth i gyflwyno Bil i sefydlu corff llywodraethu amgylcheddol i Gymru yn ei ddatganiad deddfwriaethol yn y Senedd ar 9 Gorffennaf 2024. Bydd amseriad sefydlu'r Corff yn dibynnu ar amseriad taith y Bil drwy'r Senedd. Rydym wrthi'n paratoi'r cynlluniau manwl ar gyfer ei roi ar waith a chaiff mwy o fanylion y llinell amser gweithredu eu rhannu maes o law.

Goblygiadau ariannol: Nid ydym wedi'u mesur eto. Caiff y costau eu pennu trwy Asesiad Effaith Rheoleiddiol y Bil arfaethedig a thelir unrhyw gostau ychwanegol drwy gyllidebau rhaglenni yn y dyfodol.

Argymhelliad 6

Dylai Ysgrifennydd y Cabinet amlinellu camau penodol ar gyfer rheoli'r cyfnod o bontio o drefniadau interim i'r corff llywodraethu newydd, a rhoi eglurder ynghylch sut y cyflawnir hyn yn effeithiol heb gorff cysgodol.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn gwerthuso opsiynau ar gyfer newid o'r mesurau interim i gorff llywodraethu parhaol. Fel rhan o'r gwerthusiad hwn, mae Llywodraeth Cymru wedi ystyried y strategaethau a ddefnyddir gan ein cyfeillion yn DEFRA a Llywodraeth yr Alban wrth sefydlu Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd (OEP) ac Environmental Standards Scotland (ESS). Mae'n bwysig nodi bod ein hamgylchiadau ni yn wahanol, gan i ni gychwyn mesurau interim yn 2021.

Byddaf yn parhau i drafod y pontio hwn yn fy nghyfarfodydd rheolaidd gyda'r Asesydd Interim a bydd fy swyddogion yn parhau â'u deialog reolaidd.

Goblygiadau ariannol: Ddim wedi'u mesur eto. Caiff y costau, ar ben rhai'r Asesydd Interim, eu pennu trwy Asesiad Effaith Rheoleiddiol y Bil arfaethedig a thelir unrhyw gostau ychwanegol drwy gyllidebau rhaglenni yn y dyfodol.

Argymhelliad 7

Dylai'r Asesydd Interim lunio a chyhoeddi adroddiad 'gwersi a ddysgwyd', yn seiliedig ar ei phrofiad o'r trefniadau interim, er mwyn llywio'r broses o drosglwyddo i gorff llywodraethu parhaol. Dylai Llywodraeth Cymru ymrwymo i gyhoeddi ymateb i adroddiad yr Asesydd.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mater i'r Asesydd Interim yw hwn. Byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda'r Asesydd Interim yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf. Bydd swyddogion Llywodraeth Cymru yn ystyried unrhyw adroddiad fel rhan o'r gwaith o gynllunio ar gyfer gweithredu'r corff llywodraethu parhaol ac yn cyhoeddi ymateb.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 8

Dylai'r Asesydd Interim sicrhau bod yr adroddiad blynyddol nesaf yn nodi manylion am sut y mae'n bwydo i mewn i'r gwaith o sefydlu'r corff newydd.

Ymateb: Mater i'r Asesydd Interim yw hwn. Byddaf yn trafod yr argymhelliad hwn gyda'r Asesydd Interim yn ein cyfarfod rheolaidd nesaf.

Goblygiadau ariannol: Dim

Argymhelliad 9

Dylai Ysgrifennydd y Cabinet sicrhau bod swyddogion Llywodraeth Cymru yn ymgysylltu â Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd ac Environmental Standards Scotland i lywio'r gwaith o ddatblygu a throsglwyddo'n ddidrafferth i'r trefniadau llywodraethu amgylcheddol parhaol yng Nghymru.

Ymateb: Derbyn

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod wrthi'n monitro datblygiadau yn Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd (OEP) ac Environmental Standards Scotland (ESS). Mae swyddogion yn cydweithio â'r OEP, yr ESS a'n cyd-swyddogion yn DEFRA a Llywodraeth yr Alban i gasglu gwybodaeth berthnasol i sicrhau bod y cynllunio a'r pontio yn cael eu rheoli mor effeithiol â phosibl. Bydd y cydweithrediad hwnnw'n parhau.

Goblygiadau ariannol: Dim